

EBH/456/2017

Év

2017

Védett tulajdonság:

Szexuális irányultság

Diszkrimináció területe

Egyéb

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A hatóság eljárását - az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 18. § (3) bekezdése alapján - közérdekű igényérvényesítőként kezdeményező, LGBTQI emberek jogaival foglalkozó civil szervezet azt kérte a hatóságtól, hogy állapítsa meg, hogy a bepanaszolt állami cég, valamint a bepanaszolt minisztérium azzal a magatartásukkal, hogy megtagadták az általuk üzemeltetett, illetve tartalmilag felügyelt, családokkal kapcsolatos honlapon az első házások kedvezményére vonatkozó tájékoztató kiegészítését a bejegyzett élettársi kapcsolatra vonatkozó szabályokkal, szexuális irányultságon alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósítottak meg. A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (Bétv.) 3. § (1) bekezdése értelmében ugyanis ez a kedvezmény az azonos nemű bejegyzett élettársakat is megilleti, ugyanakkor az a tény, hogy a szóban forgó kedvezményre az azonos nemű bejegyzett élettársak is jogosultak, az adott internetes oldalon semmilyen módon sem szerepelt.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

A kérelemben foglaltak alapján eljárás alá vont állami cég, illetve minisztérium az eljárás során a hatóság elé terjesztett nyilatkozataikban – az Ebktv. 17. §-ában foglaltakra utalva – elsősorban arra hivatkoztak, hogy a kérelem elkésett. Az eljárás alá vontak érvelése szerint ugyanis a közérdekű igényérvényesítő általi első tudomásszerzés egy éven túl történt, ezért a hatóságnak az eljárást meg kellett volna szüntetnie. Az időbeli hatállyal kapcsolatban a hatóság a határozatában kifejtette, hogy tárgyi ügyben a jogsértő állapot folyamatosnak kellett tekinteni, mivel a bejegyzett élettársaknak a szóban forgó kedvezményre való jogosultságával kapcsolatos információ az első tudomásszerzéskor, az azt követő időpontokban, a kérelem benyújtásának és a határozat meghozatalának időpontjában sem volt megtalálható. Mindezek miatt az első tudomásszerzés időpontja nem bírt jelenőséggel.

Tárgyi ügyben a hatóságnak azt kellett vizsgálnia, hogy érte-e hátrány a bejegyzett élettársi kapcsolatot létesített vagy ilyen kapcsolatot a jövőben létesíteni kívánó személyeket azzal, hogy a család.hu weboldal első házások kedvezményéről szóló tájékoztatása rájuk nézve nem tartalmazott információt. Ez a hátrány e személyeknek a heteroszexuálistól eltérő (homo- vagy biszexuális) irányultságával állt-e összefüggésben és amennyiben igen, ez a megkülönböztetés észszerűen indokolható volt-e.

A hatóság álláspontja szerint az azonos nemű párok nagyobb, meg nem határozható csoportját hátrány érte azáltal, hogy a család.hu internetes oldal első házások kedvezményéről szóló tájékoztató anyaga nem tartalmazott azzal kapcsolatos információt, hogy a szóban forgó kedvezmény a bejegyzett élettársakat is megilleti. A hátrány elszenvedőinek azért az azonos nemű párokat kellett tekinteni, mert a Bétv. 1. § (1) bekezdése értelmében a jogszabály szerinti bejegyzett élettársi kapcsolat *per definitionem* csak azonos nemű személyek (párok) között jöhet létre. A hatóság álláspontja szerint továbbá a hátrány az azonos nemű párok (jellemzően homo-, illetve bi-) szexuális irányultságával volt összefüggésbe hozható, hiszen az első házások kedvezményéről szóló tájékoztató anyagból kimaradó bejegyzett élettársak kizárólag azonos nemű személyek lehetnek. Előzőekből következően a hatóságnak a továbbiakban azt kellett vizsgálnia, hogy kimutatható-e észszerű indoka annak, hogy a család.hu oldalon található tájékoztató anyag az azonos nemű bejegyzett élettársak első házások kedvezményére való jogosultságával kapcsolatban nem tartalmazott információt, vagyis az eljárás alá vontak által előadott érvek elfogadhatók voltak-e kimentésként.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Az eljárás alá vontak nyilatkozataikban előadták, hogy a bepanaszolt állami cégnek (és a mindenkori üzemeltetőnek) a weboldalon megjelenő tartalommal kapcsolatos feladata a bepanaszolt minisztérium családpolitikai céljainak, szakmai célkitűzéseinek népszerűsítése, a gyermekszületés ösztönzése, a gyermeket vállaló és nevelő családok tájékoztatása a számukra elérhető különféle támogatások, kedvezmények főbb feltételeiről. Az eljárás alá vontak ezen érvével kapcsolatban a hatóság egyrészt rámutatott arra, hogy a főbb feltételekről való tájékoztatás egy jogosultság vagy kedvezmény esetében semmiképpen sem értelmezhető úgy, hogy az egyik csoport jogosultságának tényéről az adott információs anyag egyáltalán nem szól. Különös tekintettel arra is, hogy a kérdés-válasz formában készített információs anyag első kérdése így hangzott: „ki jogosult rá?”. A hatóság álláspontja szerint a „főbb feltételekről” való tájékoztatást nem lehetett úgy értelmezni, hogy egy adott tájékoztató anyag egy több jogosulti csoportot megillető kedvezmény esetében a fenti kérdésre csupán egyetlen csoportot jelöl meg. A hatóság álláspontja szerint általánosságban is elmondható, hogy egy adott jogosultság vagy kedvezmény esetében az egyik leglényegesebb és legalapvetőbb információ az, hogy ki veheti igénybe az adott kedvezményt vagy gyakorolhatja az adott jogosultságot. Ezzel kapcsolatban a hatóság rámutatott arra is, hogy az első házások kedvezményéről szóló tájékoztató anyag egésze azt a benyomást keltette az olvasóban, hogy a szóban forgó információs anyag tömören ugyan, de általános jellegű tájékoztatást nyújtott. Előzőeken túl, az információs anyag utolsó kérdéseként a „mit kell még tudnom” szerepelt, amelynek utolsó pontja a „további információk” címet viselte, aminek alapján az olvasóban az a benyomás keletkezett, hogy e pont alatt az alapvető, általános információkhoz képest egyéb, azokat pontosító információk szerepelnek, a bejegyzett élettársakra azonban e pont alatt sem volt található utalás. A bepanaszolt minisztérium családpolitikai céljainak, szakmai célkitűzéseinek népszerűsítésével kapcsolatban a hatóság a határozatában arra kívánt röviden utalni, hogy a magyar állam, pontosabban a magyar országgyűlés által alkotott jogszabályok – mindenekelőtt a Bétv. 3. §-a – rendelkezéseiből következik, hogy az első házások kedvezménye a bejegyzett élettársakat is megilleti, így a hatóság álláspontja szerint ez is a magyar állam által elérni kívánt célnak, illetve állami, jogalkotói szándéknak volt tekinthető.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Az eljárás alá vontak az eljárás során tett nyilatkozataikban hivatkoztak arra is, hogy a Bétv. rendelkezései, különös tekintettel a jogszabály 3. §-ában foglaltakra, minden magyar állampolgár számára megismerhető általános információt képeznek. „Mivel pedig ennek alapján a bejegyzett élettársakat – a törvényben jelzett néhány kivétellel – főszabályként a házastársakkal azonos jogállás illeti meg – amely a kedvezmények terén is irányadó –, szükségtelen minden egyes esetben, valamennyi olyan támogatásnál, kedvezménynél, ahol a házastársi/bejegyzett élettársi kapcsolat fennállása relevanciával bír, külön megemlíteni ezt az általános rendelkezést.” Ezzel kapcsolatban hivatkoztak arra is, hogy az első házások kedvezményéről való teljes körű tájékoztatás nem az ő feladatuk, ez a kötelezettség ugyanis a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt (NAV) terheli. A hatóság nem fogadta el az eljárás alá vontak ezen érvelését, tekintettel arra, hogy abban az esetben sem lehet egy adott személyt vagy személyek egy csoportját védett tulajdonsága miatt az e tulajdonsággal nem rendelkező személyekhez képest hátrányosabb helyzetbe hozni, ha az adott intézkedés megtétele vagy gyakorlat folytatása nem kötelező, hanem önkéntes vállaláson alapul.

Fentiekkel összefüggésben a hatóság a határozatában rámutatott arra is, hogy a vizsgált, családokkal foglalkozó weboldalon az első házások kedvezményéről szóló tájékoztató anyagban a „mit kell még tudnom/további információk” alatt található hivatkozások egyike sem mutatott olyan webhelyre vagy további linkre, amely az azonos nemű párokat tájékoztatta volna az első házások kedvezményére való jogosultságról. A „további információkat” tartalmazó rész esetében is nagyfokú aránytalanság volt tehát megfigyelhető a különemű párok és az azonos nemű párok vonatkozásában. A tájékoztató anyag ugyanis tartalmazott például a NAV konkrét tájékoztató anyagaira mutató linkeket, ezek között azonban nem volt megtalálható a bejegyzett élettársak jogosultságával kapcsolatos információ.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

Fentiek alapján a hatóság nem fogadta el az eljárás alá vontak által előadott érveket, azokat az azonos nemű párokat ért megkülönböztetés észszerű indokaként nem tudta értékelni, így mindkét eljárás alá vont kimentése sikertelen volt. A hatóság ezért megállapította, hogy a bepanaszolt állami cég a vizsgált, családokkal kapcsolatos weboldal üzemeltetőjeként és működtetőjeként, valamint a bepanaszolt minisztérium a bepanaszolt állami cég feletti tulajdonosi joggyakorlóként, valamint olyan állami szervként, amely a szóban forgó weboldal tartalmának alakítására befolyással bír, az azonos nemű párok pontosan meg nem határozható nagyobb csoportjával szemben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy a vizsgált weboldalon található, az első házasság kedvezményéről szóló tájékoztató anyag nem tartalmazott azzal kapcsolatos információt, hogy ez a kedvezmény a bejegyzett élettársakat is megilleti. Az eljárás alá vontak ezzel az azonos nemű párok pontosan meg nem határozható nagyobb csoportjával szemben az Ebktv. 8. § m) pontja szerinti, azaz szexuális irányultágon alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósítottak meg. A hatóság ezért elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését. Továbbá kötelezte az eljárás alá vontakat, hogy a jogsértést legkésőbb a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül szüntessék meg és a jogsértés megszüntetéséről a hatóságot az attól számított 8 napon belül - az azt igazoló dokumentum egyidejű megküldésével - írásban tájékoztassák.

A hatóság az eljárás alá vontakkal szemben az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt alkalmazott szankció megállapítása során tekintettel volt az eset összes körülményére, különösen arra, hogy a jogsértő állapot huzamosabb idő óta fennállt és meghatározatlan számú személyt érintett a jogsértő magatartással. A hatóság álláspontja szerint az egymással bejegyzett élettársi kapcsolatot létesítő vagy a jövőben létesíteni kívánó azonos nemű párokat érő sérelem az Ebktv. 17/A. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt szankció alkalmazásával reparálható volt. A hatóság ezért a jogsértő állapot megszüntetését rendelte el azzal, hogy az ezen állapot eléréséhez szükséges eszközök megválasztását az eljárás alá vontakra bízta. A hatóság ugyanakkor a jogsértő állapot 30 napon belül történő megszüntetésére kötelezte az eljárás alá vontakat, amely határidőt szükségesnek és egyben elégségesnek is tartotta a diszkriminatív állapot megszüntetéséhez.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

(2017. októberi döntés)

Az eljárás alá vontak a hatóság döntésével szemben nem éltek jogorvoslással. A hatóság határidőn belül vette kézhez a bepanaszolt állami cég nyilatkozatát, miszerint az első házasok kedvezményével kapcsolatos tájékoztató immár tartalmazza a NAV azon linkjét, amelyről elérhető információs anyag az első házasok kedvezményének valamennyi jogosultja számára, tájékoztatást nyújtva a kedvezmény igénybe vételének feltételeiről.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.